

UZASADNIENIE

Powód A. K. razem z M. W. w pozwie wniesionym dnia 15 września 2014 r. (data złożenia pisma w administracji Aresztu Śledczego W. - S. - k. 3) domagali się zasądzenia na ich rzecz od Skarbu Państwa – Dyrektora Aresztu Śledczego W. - S. kwoty 60.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wydania wyroku oraz z kosztami procesu. W piśmie z dnia 10 października 2014 r., stanowiącym uzupełnienie braków formalnych pozwu, A. K. oświadczył, że domaga się zasądzenia objętej pozwem kwoty solidarnie z drugim powodem, a odsetek żąda od 5 stycznia 2011 r. do 13 października 2014 r. Prawomocnym zarządzeniem z 25 lutego 2015 r. zwrócono pozew M. W.. Ostatecznie zatem powód A. K. domagał się zasądzenia od pozwanego Skarbu Państwa – Dyrektora Aresztu Śledczego w W. – S. kwoty 60.000 zł z ustawowymi odsetkami oraz z kosztami procesu. (pozew – k. 1-2, pismo stanowiące uzupełnienie braków pozwu – k. 11, zarządzenie o zwrocie pozwu dot. M. W. – k. 42)

W uzasadnieniu pozwu A. K. oświadczył, że przebywał w Areszcie Śledczym W. – S. od 29 kwietnia 2014 r. do dnia wniesienia pozwu (do dnia 15 września 2014 r.). Jego zdaniem pozwany w okresie objętym pozwem nie zapewnił mu warunków bytowych, które prawo nakazuje zapewnić osobie izolowanej. W ocenie powoda pozwany ponosi odpowiedzialność, w szczególności za nadmierne przeludnienie oraz brak należytego wyposażenia cel. Powód wskazał na następujące zarzuty: nieodpowiednie wyżywienie – niewłaściwa jakość i temperatura potraw, brak czystości narzędzi używanych przy nakładaniu potraw, brak podstaw higienicznych dostarczania posiłków, brak zajęć kulturalno – oświatowych, brak dostępu do aktów prawnych, utrudnianie kontaktów z bliskimi poprzez przetrzymywanie korespondencji, brak warunków do utrzymywania higieny osobistej, zagrożenie bezpieczeństwa poprzez umieszczenie w jednej celi osób o różnym stopniu demoralizacji, transportowanie osadzonych przez Służbę Więzienną, niewłaściwe dostarczanie i funkcjonalnie kantyny, cele nieprzystosowane odpowiednio oraz zagrzybione. (pozew – k. 1-2)

W odpowiedzi na pozew Skarb Państwa – Dyrektor Aresztu Śledczego w W. – S. wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany przyznał, że powód przebywał w Areszcie Śledczym W. – S. w okresie objętym pozwem, to jest od 29 kwietnia 2014 r. do dnia 15 września 2014 r. (data pozwu). Pozwany zakwestionował zarzuty opisane w pozwie. Przetłumaczył swoje stanowisko w sprawie. Zapewnił, że warunki bytowe powoda były zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. (odpowiedź na pozew – k. 58-59)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód A. K. urodził się w dniu (...) Od dnia 29 kwietnia 2014 r. do 15 września 2014 r. był on osadzony w Areszcie Śledczym W. – S.. W Areszcie Śledczym W. – S. powód przebywał od 29 kwietnia 2014 r. do 25 czerwca 2014 r. w celi nr 105 o powierzchni 9,72 m², na oddziale I, w pawilonie E, zaś od dnia 25 czerwca 2014 r. do dnia 8 października 2014 r. przebywał w celi nr 401 o powierzchni 9,72 m², na oddziale IV, w pawilonie E. Powód był wówczas osadzony w celach, w których powierzchnia mieszkalna przypadająca na jedną osobę wynosiła co najmniej 3 m². Cele mieszkalne były wyposażone w sprzęt kwaterunkowy odpowiadający liczbie osadzonych przebywających w celi. Cele nie były zagrzybione. Powód nie zgłaszał żadnego zagrożenia bezpieczeństwa osobistego. Akty prawne były dostępne u wychowawcy w ramach krótkotrwałego korzystania albo w bibliotece w ramach wypożyczenia na dłuższy okres. Powód miał możliwość odbywania spaceru. Mógł brać udział w zajęciach kulturalno – oświatowych i sportowych. Mógł korzystać ze świetlicy, z biblioteki, z widzeń, z kontaktu z bliskimi. W dniu 12 maja 2014 r. powód odmówił udziału w zajęciach sportowych, mimo wcześniej zadeklarowanej chęci uczestnictwa. Powód miał przyznaną dietę cukrzycową insulinozależną, stąd oprócz wyżywienia przewidzianego dla tej diety otrzymywał on cukier w postaci stałej w ilości 6 g na dobę. W trakcie przygotowania i dystrybucji posiłków przestrzegane były zasady higieny i czystości. (dowód: notatka – k. 62-64, pisma dot. sprzętów – k. 65-70, wydruk dot. zajęć – k. 71; okoliczności bezsporne)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej przywołanych dokumentów i wydruków oraz w oparciu o okoliczności między stronami bezsporne (w tym w oparciu o twierdzenia pozwanego, którym powód nie zaprzeczył).

Na rozprawie w dniu 19 maja 2016 r. Sąd oddalił wniosek o przesłuchanie świadka M. W. oraz pominął dowód z przesłuchania powoda. Na skutek postanowień z 30 grudnia 2015 r. (k. 75-76) i 21 marca 2016 r. (k. 82) w piśmie z 25 marca 2016 r. (k. 84) zobowiązano powoda do wypowiedzenia się w terminie 14 dni, czy wnosi on o przesłuchanie w charakterze świadka M. W., a jeżeli tak, to do zobowiązano powoda do wskazania adresu do doręczeń dla tej osoby oraz podania, na jakie okoliczności miałaby ta osoba zostać przesłuchana – pod rygorem oddalenia wniosku o przesłuchanie tej osoby. Powód otrzymał takie zobowiązanie w dniu 5 kwietnia 2016 r. (k. 88), jednak w żaden sposób się do niego nie odniósł. W takiej sytuacji należało zastosować wskazany w tym zobowiązaniu rygor. Sąd oddalił zatem wniosek o przesłuchanie świadka M. W.. W szczególności nie został wskazany adres do doręczeń dla tej osoby. Poza tym w piśmie z 25 marca 2016 r. zobowiązano powoda do wypowiedzenia się w terminie 14 dni, czy wnosi on o przesłuchanie jego osoby w charakterze strony, a jeżeli tak, to na jakie okoliczności – pod rygorem uznania, że powód nie wnosi o przesłuchanie jego osoby w charakterze strony. Powód otrzymał takie zobowiązanie w dniu 5 kwietnia 2016 r. (k. 88), jednak w żaden sposób się do niego nie odniósł. Sąd uznał zatem, że powód, przebywający już w innej jednostce niż w chwili wniesienia pozwu (w Zakładzie Karnym w P. a nie w Areszcie Śledczym W. - S.), na tym etapie postępowania nie wnosił o przesłuchanie jego osoby w charakterze strony. Mając na względzie takie stanowisko powoda, Sąd pominął dowód z jego przesłuchania w charakterze strony.

Nieuzasadnione były wnioski powoda zawarte w piśmie z 8 kwietnia 2016 r. (k. 89), to jest o zobowiązanie pozwanego do obowiązkowej obecności na każdej rozprawie oraz o przeprowadzenie kontroli w Areszcie Śledczym W. – S.. W postępowaniu cywilnym Sąd nie ma uprawnień do nakazania pozwanemu obowiązkowej obecności na każdej rozprawie oraz do przeprowadzenia kontroli w jednostce penitencjarnej.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie w jakimkolwiek zakresie.

Powód żądał zasądzenia na jego rzecz kwoty 60.000 zł z odsetkami i kosztami procesu. Z treści pozwu i jego uzasadnienia wynika, że powód domagał się od pozwanego zadośćuczynienia (naprawienia krzywdy – szkody niemajątkowej).

W pierwszej kolejności powództwo należało rozpoznać na tle przepisów o ochronie dóbr osobistych. Zgodnie z art. 23 k.c. dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Ochronie przewidzianej w art. 23 i art. 24 k.c. podlegają także takie dobra jak godność i prawo do intymności (prawo do prywatności, do respektowania i poszanowania życia osobistego). Na zasadach określonych w art. 24 k.c. i art. 448 k.c. można żądać zadośćuczynienia od osoby, która dopuściła się naruszenia dóbr osobistych. Z art. 24 § 1 k.c. wynika, że przesłankami ochrony dóbr osobistych są: istnienie dobra osobistego, zagrożenie lub naruszenie tego dobra oraz bezprawność zagrożenia lub naruszenia, przy czym pierwsze dwie przesłanki musi wykazać dochodzący ochrony, zaś pozwany może bronić się, że nie działał bezprawnie.

Dokonując oceny, czy nastąpiło naruszenie dóbr osobistych powoda, należało zastosować kryteria obiektywne, uwzględniające odczucia ogółu i powszechnie przyjmowane normy postępowania. O dokonaniu naruszenia dobra osobistego decyduje bowiem obiektywna ocena konkretnych okoliczności, nie zaś subiektywne odczucie osoby zainteresowanej. W świetle zgromadzonego w sprawie materiału nie sposób uznać, aby postępowanie pozwanego naruszało dobra osobiste powoda, w szczególności jego godność czy prawo do intymności (prywatności). Nie zostało wykazane, aby w Areszcie Śledczym W. – S. dopuszczano się wobec powoda zachowań bezprawnych bądź takich, które, oceniając obiektywnie, byłyby nieakceptowane i nieuzasadnione. W niniejszej sprawie powód nie udowodnił, aby jego dobra osobiste zostały naruszone.

Powód zarzucał, że we wskazanej w pozwie jednostce był osadzony w przeludnionych celach. Z ustalonego stanu faktycznego (mając na względzie twierdzenia pozwanego, którym powód nie zaprzeczył) wynika, że w okresie objętym żądaniem pozwu powód nie przebywał w celach, w których powierzchnia mieszkalna przypadająca na jedną osobę byłaby mniejsza niż 3 m² na osobę. W tym zakresie niewiarygodne są twierdzenia powoda, że cele były przeludnione. W okresie objętym pozwem powód nie był więc osadzony w warunkach przeludnienia. W art. 110 § 2 k.k.w. ustawodawca zawarł wymogi dotyczące warunków bytowych w celach mieszkalnych i wskazał, że powierzchnia przypadająca na osadzonego nie może wynosić mniej niż 3 m². Przepis ten określa minimalny standard powierzchniowy dla osadzonego. Taki standard powód miał zapewniony w Areszcie Śledczym W. – S.. Zarzut powoda dotyczący przeludnionych cel nie był zasadny.

Odnosząc się do pozostałych zarzutów dotyczących warunków, w jakich powód był osadzony w Areszcie Śledczym W. – S. w okresie objętym pozwem, podnieść trzeba, że powód nie udowodnił, żeby warunki te nie odpowiadały wymogom art. 110 § 2 k.k.w. w zakresie, w jakim przepis ten zobowiązuje do wyposażenia cel w odpowiedni sprzęt kwaterunkowy zapewniający skazanemu odpowiednie warunki higieny, dostateczny dopływ powietrza i stosowną do pory roku temperaturę, według norm określonych dla pomieszczeń mieszkalnych, a także oświetlenie odpowiednie do czytania i wykonywania pracy. Zarzutów przedstawionych w pozwie powód nie wykazał w toku procesu. Pozwany zakwestionował te zarzuty w odpowiedzi na pozew. Co do pobytu powoda w Areszcie Śledczym W. – S. w okresie objętym pozwem pozwany przedstawił takie dokumenty, które wskazują na bezpodstawność zarzutów powoda. Powód nie zakwestionował twierdzeń pozwanego. Zarzuty powoda miały ogólny charakter, nie zostały sprecyzowane co do czasu czy miejsca. Powód nie zakwestionował natomiast twierdzeń pozwanego zawartych w odpowiedzi na pozew. Nie kwestionował też załączonych do odpowiedzi na pozew dokumentów. Powód nie wykazał, aby nie zapewniono mu właściwym warunków higienicznych czy sanitarnych. Nie sprecyzował zresztą zarzutów w tym zakresie.

Powód nie udowodnił, aby cele, w których przebywał w okresie objętym pozwem, nie były wyposażone w odpowiedni sprzęt kwaterunkowy, a w szczególności tego, żeby w celach tych brakowało łóżek, taboretów, szafek, materacy itd. Powód nie wykazał, aby ilość bądź jakość sprzętu kwaterunkowego w celach nie odpowiadała normom wskazanym w obowiązującym wówczas § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2003 r. w sprawie warunków bytowych osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych (Dz. U. Nr 186, poz. 1820) oraz w załączniku nr 3 do tego rozporządzenia. W celach, w których powód mieszkał, mogły być widoczne ślady użytkowania. Sądowi z urzędu jest wiadome, że administracja Aresztu Śledczego W. - S. podejmowała czynności mające na celu konserwację i remontowanie cel, mimo ograniczonych środków.

Powód nie wykazał, aby podczas osadzenia w Areszcie Śledczym W. – S. nie zapewniono mu przewidzianych w Kodeksie karnym wykonawczym warunków odbywania kary pozbawienia wolności w okresie objętym żądaniem pozwu, to jest od dnia 29 kwietnia 2014 r. do dnia 15 września 2014 r. Powód nie udowodnił, żeby warunki jego osadzenia w objętym pozwem okresie nie odpowiadały wymogom art. 110 § 2 k.k.w. w zakresie, w jakim przepis ten zobowiązuje do wyposażenia cel w odpowiedni sprzęt kwaterunkowy zapewniający skazanemu odpowiednie warunki higieny, dostateczny dopływ powietrza i stosowną do pory roku temperaturę, według norm określonych dla pomieszczeń mieszkalnych, a także oświetlenie odpowiednie do czytania i wykonywania pracy.

Powód nie udowodnił także nieprawidłowości w zakresie zapewnienia mu wyżywienia. Nie wykazał, aby dostarczano mu jedzenie o nieodpowiedniej jakości i w niewłaściwej ilości. Gdyby faktycznie występowały w tym zakresie zaburzenia, powód uskarżałby się na to, na przykład przy osobistych rozmowach z funkcjonariuszem bądź współosadzonymi. Powód miał zaleconą dietę i według tej diety wydawano mu posiłki. Kontrole sanitarne dotyczące procesu przygotowania i wydawania posiłków nie wykazały nieprawidłowości. Proces przygotowywania i wydawania posiłków w jednostkach penitencjarnych jest kontrolowany, w tym przez inspekcję sanitarną. Jakikolwiek uchybienia w tym zakresie mogłyby skutkować dolegliwościami dla osadzonych. Powód nie wspominał o tego rodzaju wypadkach. Załączone do odpowiedzi na pozew dokumenty świadczyły o dbaniu przez pozwanego o zapewnieniu odpowiednich warunków higieniczno – sanitarnych, w tym przy procesie produkcji i dystrybucji pożywienia.

Powód nie udowodnił, aby pozwany nie dochowywał elementarnych warunków higieniczno – sanitarnych w Areszcie Śledczym W. – S. w okresie objętym żądaniem pozwu, przez co naruszone zostałyby dobra osobiste powoda.

Powód nie udowodnił, że nie miał możliwości korzystania z zajęć kulturalno – oświatowych i sportowych, z biblioteki, z kontaktów z bliskimi itd. Z twierdzeń pozwanego wynika, że zapewniano osadzonemu możliwość udziału w spacerach, zajęciach sportowych i zajęciach kulturalno – oświatowych itd. To od woli samego powoda zależał jego udział w tego rodzaju zajęciach. Powód nie wykazał, aby uniemożliwiano bądź ograniczano mu udział w tego rodzaju aktywności. Pozwany wykazał, że powód odmówił jeden raz udziału w zajęciach sportowych.

Zaznaczyć trzeba, że powód nie wykazał, aby zwracał uwagę pozwanemu na nieodpowiednie, jego zdaniem, warunki osadzenia (w tym co do kontaktów z bliskimi, zagrożenia bezpieczeństwa osobistego, transportowania itd.), aby wnosił o dokonanie jakichś zmian itd. Ze zgromadzonego materiału nie wynika, aby w czasie osadzenia powód zgłaszał zarzuty co do spraw opisanych w uzasadnieniu pozwu.

Mając na uwadze całokształt ustalonego stanu faktycznego, uznać należało, że warunki osadzenia powoda w Areszcie Śledczym W. – S. w okresie objętym żądaniem pozwu były zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami Kodeksu karnego wykonawczego i przepisami wykonawczymi do tego kodeksu. Postępowaniu Skarbu Państwa w tym zakresie nie można zarzucić ani tego, że było ono bezprawne, ani tego, że naruszało jakiegokolwiek dobra osobiste powoda, w tym godność, prawo do prywatności czy zdrowie. W czasie osadzenia powoda nie były naruszane jego uprawnienia. Nie przebywał on w gorszych warunkach niż inni osadzeni. Ze zgromadzonego materiału dowodowego nie wynika, aby warunki, w jakich powód był osadzony w Areszcie Śledczym W. - S., wywołały u niego poważne cierpienia lub spowodowały pogorszenie się jego stanu zdrowia. Warunki osadzenia powoda w okresie objętym żądaniem były takie, jakie w danej sytuacji mogła optymalnie zapewnić administracja tej konkretnej jednostki. Sąd nie dopatrywał się żadnych działań świadczących o świadomej represji czy dyskryminacji wobec powoda ze strony pozwanego. W świetle zebranego w sprawie materiału stwierdzić trzeba, że warunki, w jakich powód był osadzony w Areszcie Śledczym W. - S., nie były niegodziwe, niehumanitarne. Nie wystąpiły przejawy poniżającego traktowania jego osoby.

Postępowaniu pozwanego w niniejszej sprawie nie można zarzucić naruszenia art. 3 Europejskiej konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z 4 listopada 1950 roku, obowiązującej w Polsce od 1993 r. (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm.). Powód, jako osoba pozbawiona wolności, był bowiem traktowany w sposób humanitarny i z poszanowaniem przyrodzonej godności człowieka. Zapewniano mu warunki odbywania kary zgodne z obowiązującym w Polsce porządkiem prawnym.

Jak stwierdził Sąd Najwyższy w postanowieniu z 20 grudnia 2010 r., IV CSK 449/10 (niepubl.), o naruszeniu dobra osobistego w postaci uchybienia godności osadzonego w zakładzie karnym nie można mówić w przypadku pewnych uciążliwości lub niedogodności związanych z samym pobytem w takim zakładzie, polegających na przykład na niższym od oczekiwanego standardzie celi czy urządzeń sanitarnych, bowiem dla wielu ludzi nieodbywających kary pozbawienia wolności warunki mieszkaniowe bywają często równie trudne (na przykład w związku z upałami, ograniczonym dostępem do światła słonecznego itd.).

Biorąc pod uwagę treść powództwa, należało je rozpoznać w oparciu o przepisy dotyczące odpowiedzialności deliktowej określonej w art. 415 – 449 k.c. Przesłankami tej odpowiedzialności są: szkoda, zdarzenie powodujące szkodę oraz związek przyczynowy między owym zdarzeniem a szkodą. Dla przyjęcia odpowiedzialności deliktowej pozwanego konieczne było wykazanie wszystkich przesłanek odpowiedzialności. Art. 415 k.c. wskazuje, że zasada winy jest podstawą odpowiedzialności w sferze reżimu odpowiedzialności z tytułu czynów niedozwolonych. W okolicznościach przedmiotowej sprawy nie można uznać, by roszczenie powoda było uzasadnione w oparciu o pozostałe zasady odpowiedzialności deliktowej – ryzyka czy słuszności. Art. 415 k.c. stanowi, że ten jest obowiązany do naprawienia szkody, kto wyrządził ją drugiemu ze swej winy. Aby przyjąć odpowiedzialność na zasadzie winy według art. 415 k.c. i nast., należy udowodnić wszystkie przesłanki odpowiedzialności. Ciężar dowodu co do wszystkich przesłanek odpowiedzialności za szkodę obciąża poszkodowanego, w realiach niniejszej sprawy – powoda, co wynika

z art. 415 k.c. w zw. z art. 6 k.c. To na powódzie spoczywał obowiązek wykazania faktu sprawstwa pozwanego noszącego znamiona winy, istnienia i rozmiaru szkody, istnienia związku przyczynowego między zdarzeniem (faktem sprawczym) a szkodą. Powód nie wykazał jednak takiego postępowania pozwanego (działania lub zaniechania), które byłoby bezprawne i zawinione, i które wyrządziłoby mu szkodę. Wobec niewykazania przez stronę powodową, że działanie pozwanego było bezprawne i nosiło znamiona winy, należy stwierdzić, że nie została udowodniona jedna z przesłanek odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną drugiej osobie czynem niedozwolonym, to jest nie udowodniono istnienia bezprawnego, zawinionego faktu sprawczego, w związku z czym nie można przyjąć odpowiedzialności pozwanego za szkodę, stąd bezprzedmiotowe jest rozważanie, czy są spełnione pozostałe przesłanki odpowiedzialności pozwanego na zasadach odpowiedzialności deliktowej, w tym w oparciu o art. 415 k.c. czy art. 448 k.c.

Mając na względzie przytoczone przez powoda okoliczności, określenie jako pozwanego Skarbu Państwa, z uwagi na osobiste występowanie powoda w sprawie, jego roszczenie należało rozpatrzeć w kontekście odpowiedzialności władzy publicznej za szkody, przewidzianej w art. 417 k.c. i nast. Odpowiedzialność Skarbu Państwa kształtuje art. 417 § 1 k.c., który stanowi, że za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa. Przesłankami odpowiedzialności za szkody wyrządzone wykonywaniem władzy publicznej są: niezgodne z prawem działanie (zaniechanie) przy wykonywaniu władzy publicznej, szkoda oraz adekwatny związek przyczynowy między tak określoną przyczyną sprawczą a szkodą. To powód w myśl art. 6 k.c. miał wykazać zdarzenie powodujące szkodę - niezgodne z prawem działanie (zaniechanie) przy wykonywaniu władzy publicznej, istnienie i rozmiar szkody, istnienie związku przyczynowego między tym zdarzeniem a szkodą. Powód nie udowodnił, aby działanie pozwanego Skarbu Państwa było niezgodne z prawem. Jedyńie on tak twierdził, wyrażając przy tym swoje stanowisko, swoje przekonanie, subiektywną ocenę, że postępowanie pozwanego było sprzeczne z przepisami. Nie przedstawił jednak dowodów, by swoje twierdzenia wykazać. Mając na uwadze twierdzenia powoda i strony pozwanej oraz całokształt zgromadzonego w sprawie materiału, przyjąć należy, że działalność pozwanego Skarbu Państwa wobec powoda odpowiadała prawu. Powód nie wykazał bezprawności działania Skarbu Państwa w żadnej z wymienionych przez niego sytuacji. Biorąc pod uwagę, że nie została spełniona przesłanka odpowiedzialności Skarbu Państwa za szkody wyrządzone przy wykonywaniu władzy publicznej w postaci udowodnienia zdarzenia powodującego szkodę – działania niezgodnego z prawem, bezprzedmiotowa jest analiza pozostałych przesłanek odpowiedzialności – istnienia szkody i związku przyczynowego między zdarzeniem a szkodą. Wobec powyższego w świetle art. 417 – 417¹ k.c. nie można przyjąć odpowiedzialności Skarbu Państwa za szkodę, jaka miałaby zostać wyrządzona powodowi.

Z uwagi na fakt, że powód nie udowodnił zgłoszonego w pozwie roszczenia, wobec tego powództwo w całości podlegało oddaleniu. Z tych przyczyn, mając na uwadze treść art. 24 § 1 k.c., art. 448 k.c. oraz art. 415 k.c. i art. 417 k.c. i nast., Sąd oddalił powództwo w całości.

Na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd nie obciążył powoda kosztami procesu, a nieuiszczone koszty sądowe przejął na rachunek Skarbu Państwa (stosownie do art. 113 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, Dz.U. z 2016 r., poz. 623 ze zm.). Sąd miał na uwadze przede wszystkim względy natury podmiotowej związane z sytuacją finansową i życiową powoda. Powód przegrał proces, w związku z czym zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu ciążył na nim obowiązek poniesienia kosztów procesu, w tym obowiązek zwrotu kosztów procesu poniesionych przez pozwanego. Sąd jednak wziął pod uwagę szczególnie trudną sytuację materialną i osobistą powoda, który obecnie odbywa karę pozbawienia wolności, nie jest zatrudniony, nie ma też żadnego majątku, dochodów (por. oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania - k. 12-13). Nie negując zatem wychowawczej funkcji rozliczenia kosztów procesu, należało również uwzględnić szczególną sytuację osobistą i majątkową powoda. W konsekwencji stwierdzić trzeba, że zasadnym było odstąpienie od generalnej zasady obciążenia kosztami procesu strony przegrywającej spór.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem proszę doręczyć powodowi z pouczeniem o apelacji.